Qipchaqova. Y.H.
Farg’ona davlat universiteti
Maktabgacha ta’lim kafedrasi o’qituvchisi

BO‘LAJAK BOSHLANG’ICH SINF O’QITUVCHILARINI ONLINE SMART TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA O’QITISH

Annotatsiya: *AKT imkoniyatlarining juda tez rivojlanishi barcha sohalarda kompyuterlardan keng foydalanilishiga olib kelmoqda. Jumladan, ta’lim tizimini takomillashtirish va inson kapitalini rivojlantirish maqsadida O‘zbekiston respublikasi Prezidentining 2019-2021-yillarda O‘zbekiston respublikasini innovatsion rivojlantirish strategiyasini tasdiqlash to‘g‘risidagi PF- 5544 sonli Farmonida O‘quv-tarbiya jarayoniga yangi ta’lim dasturlarini, zamonaviy pedagogic texnologiyalar va Smart- texnologiyalami joriy etish orqali ta’lim muassasalarida o‘qitish sifatini yanada yaxshilash (electron modullar tashkil etish va masofaviy o‘qitishni joriy etish) vazifalari belgilab berilgan.*

Kalit so‘zlar*: kompyuter,smart texnologiya, AKT, elektron modullar, o‘qitish sifati, masofaviy oqitish, inson kapitali, multimedia, noformal ta’lim, elektron ta’lim.*

Аннотация: *Очень быстрое развитие возможностей ЭВМ приводит к широкому использованию ИКТ во всех отраслях. В частности, в целях совершенствования системы образования и развития человеческого капитала Указ Президента Республики Узбекистан № ПФ-5544 Об утверждении Стратегии инновационного развития Республики Узбекистан на 2019-2021 годы предусматривает дальнейшее повышение качества обучения в образовательных учреждениях путем внедрения в учебно - воспитательный процесс новых образовательных программ, современных педагогических технологий и смарт- технологий (создание и внедрение электронных модулей). дистанционное обучение вводить) определены задачи.*

Ключевые слова*: компьютер,смарт-технологии, ИКТ, электронные модули, качество обучения, дистанционное обучение, человеческий капитал, мультимедиа, неформальное обучение, электронное обучение.*

Annotation*: The very rapid development of computer capabilities leads to the widespread use of ICT in all industries. In particular, in order to improve the education system and develop human capital, Decree of the President of the Republic of Uzbekistan No. PF-5544 On Approval of the Strategy for Innovative Development of the Republic of Uzbekistan for 2019-2021 provides for further improvement of the quality of education in educational institutions by introducing new educational programs, modern pedagogical technologies and smart technologies into the educational process (creation and implementation electronic modules). distance learning to introduce) the tasks are defined.*

Keywords*: computer,smart technologies, ICT, electronic modules, quality of education,*

distance learning, human capital, multimedia, informal learning, e-learning.

Ta’limdagi Smart texnologiya o‘zi nima?

Ta’limga axborotlarning tez kirib kelish davri haqida so‘z borganda, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT), ularni real o‘quv jarayoniga qo‘llash, zamonaviy axborot infra strukturasini yaratish, mutlaq yangi multimedia o‘quv dasturlarini yaratish va ta’limga tatbiq etish bosqichlari asta-sekin nihoyasiga yetib bormoqda.

Shu o‘rinda, tabiiy bir savol paydo bo‘ladi: orttirilgan bilim va tajribalarni qanday baholash mumkin, keying qo‘yiladigan qadam qanday bo‘lmog‘i kerak?! Masalan, an’anaviy o‘quv jarayonlarining AKT qo‘llash bilan bog‘liq muammolari, jumladan: dunyo internet tarmoqlarida tobora taraqqiy etib borayotgan turli ko‘rinishdagi noformal ta’lim birlashmalari, «real» ta’limmaskanlarini «virtual» lari bilan almashinuvi, masofaviy ta’lim va boshqalar. Farg‘ona – 2025-yil 5–6-may 128 *Ilm-fan va ta’lim-tarbiyani rivojlantirishdagi zamonaviy yondashuvlar* AKT rivojlanishining zamonaviy bosqichida nafaqat klassik ta’lim texnologiyalari, balki electron ta’lim (e-learning) ham qanoatlantira olmaydigan ehtiyojlar kuzatiladi. Ayni vaqtda e-learning tizimidan Smart (ingl. — aqilli, mushohadali, harakatchan) e-learning hamda Smart Education (aqillita’lim) ga o‘tish jarayoni bormoqda. Bu konsepsiya ta’lim sohasining barcha jarayonlarini, shuningdek, bu jarayonda qo‘llaniluvchi barcha usul va texnologiyalarni kompleks modernizatsiyasini mujassamlashtiradi. Smart konsepsiyasi ta’lim kesimida o‘zi bilan birga, «aqilli taxta», «aqilli ekran», ixtiyoriy nuqtadan Internetga chiqish kabi texnologiyalarni shakllantiradi. Ushbu texnologiyalarning har biri kontentni ishlab chiqish jarayonini yangidan qurish, yetkazib berish va aktuallashtirish imkonini beradi. Natijada ta’lim olishni nafaqat sinfda, balki uyda, ish joyida, jamoat joylarida, dam olish joylarida ham amalga oshirish mumkin bo‘ladi. Bunda ta’lim jarayonini baholovchi asosiy element sifatida faol ta’lim beruvchi content maydonga chiqadi. Uning asosida vaqt va fazo tushunchalari to‘sig‘idan holi qiluvchi yagona repozitor yaratiladi.

Smart ta’lim — bu ta’lim muassasalari hamda professor-o‘qituvchilar tarkibining umumiy standartlar, kelishuvlar va texnologiyalar asosida yagona Internet tarmog‘I orqali ta’limni amalga oshiruvchi birlashmasidir. Toshkent axborot texnologiyalari universitetida ham ta’lim jarayonida AKTni qo‘llash borasida qator loyihalar amalga oshirib kelinmoqda, jumladan, joriy o‘quv yilida universitetning «Teleradio eshittirishlar tizimlari» kafedrasining Internetda Lincom.uz (Learning incommunication) nomli sayti tashkil etilganligi haqida alohida to‘xtalib o‘tish o‘rinli bo‘ladi. Ushbu sayt bir nechta, bo‘limlardan iboratbo‘lib, ular orqali talabalar kafedra yangiliklari bilan muntazam tanishib boorish imkoniyatiga ega bo‘ladilar. Shuningdek, sayt kutubxonasiga joylashtirilgan, kafedrada o‘qitiladigan «Elektromagnetizm», «Elektromagnit maydonlar va to‘lqinlar», «Antenna asoslari» kabi fanlardan yuzga yaqin mamlakatimizda va xorijda chop etilgan darslik, o‘quv qo‘llanmalar, o‘quv-uslubiy qo‘llanmalarni mutolaa qilishlari va osonlik bilan ko’chirib olishlari mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1.Qipchaqova YorqinoyHamidjonovna ’’Boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarining kasbiy mahoratlarini SMART-texnologiyalari asosida shakllantirish metodikasi.’’ Qo‘qon DPI Ilmiy xabarlari,2025-yil,2-son,1007-10009-b

2. QipchaqovaYorqinoyHamidjonovna ’’Boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarini tayyorlashda SMART-texnologiyalarini qo‘llashning xususiyatlari’’Qo‘qon DPI Ilmiy xabarlari,2025- yil,1- son,461-465-b

3 Qipchaqova Yorqinoy Hamidjonovna BOSHLANG‘ICH SINF O‘QITUVCHISINING KASBIY MAHORATLARI TUSHUNCHASI JournalNX- A Multidisciplinary Peer Reviewed Journal ISSN No: 2581 - 4230 VOLUME 12, ISSUE 2, February – 2025,60-63-b

4. Yorqinoy Kipchakova The importance of artificial intelligence in developing professional knowledge of future educators Жамиятваинновациялар – Общество иинновации – Society and innovations Special Issue – 11 (2024) / ISSN 2181-1415,45-50-b

5. Yorqinoy Qipchaqova Hamidjonovna THE ROLE OF INFORMATION TECHNOLOGIES IN THE PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF FUTURE TEACHERS INTERNATIONAL JOURNAL OF SCIENTIFIC RESEARCHERS IMPACT FACTOR